

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

96

Όν/μο:.....

Α΄ Λυκείου

Ύλη: Πιθανότητες- Το σύνολο R

29-11-2015

ΘΕΜΑ Α

A1. Να αποδείξετε ότι: $|\alpha \cdot \beta| = |\alpha| \cdot |\beta|$, $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$. (μον.6)

A2. Να δώσετε τον ορισμό της απόλυτης τιμής ενός πραγματικού αριθμού α . (μον.4)

A3. Να συμπληρώσετε τα κενά:

1. $\dots \leq |\alpha + \beta| \leq \dots$

2. $x \in (-\infty, -2] \cup [2, +\infty) \Leftrightarrow |\dots| \geq \dots$

3. $P(A \cup B) = \dots$

4. $\alpha^3 - \beta^3 = \dots$

5. $(\alpha - 2)^2 + (\beta + 3)^2 + (\gamma - 7)^2 = 0 \Leftrightarrow \dots$ (μον.5)

A4. Να κυκλώσετε το Σ ή το Λ στις προτάσεις:

1. Αν $\alpha < -2$ και $\beta < -3$ τότε $\alpha \cdot \beta > 6$ Σ Λ

2. $(4\alpha^2 - 20\alpha\beta + 25\beta^2) \geq 0$ Σ

Λ

3. Αν $\alpha \cdot \beta \geq 0$ τότε $\sqrt{\alpha \cdot \beta} = \sqrt{\alpha} \cdot \sqrt{\beta}$ Σ Λ

4. Αν τα ενδεχόμενα A και B δεν είναι ξένα μεταξύ τους τότε μπορεί να ισχύει $P(A) + P(B) = 1,3$ Σ Λ

5. Αν $\alpha^2 = \beta^2$ τότε $\alpha = \beta$ Σ Λ

6. $\alpha \leq x < \beta \Leftrightarrow x \in [\alpha, \beta)$ Σ Λ

7. $x \in (-\infty, \alpha) \Leftrightarrow x > \alpha$ Σ Λ

8. $|x| + |y| + |\omega| = 0 \Leftrightarrow x = y = \omega = 0$ Σ Λ

9. $\sqrt{x} + \sqrt{y} + \sqrt{\omega} = 0 \Leftrightarrow x = y = \omega = 0$ Σ Λ

10. $x^2 + y^2 + \omega^2 = 0 \Leftrightarrow x = y = \omega = 0$ Σ Λ

(μον.10)

ΘΕΜΑ Β

Θεωρούμε το δειγματικό χώρο $\Omega = \{0,1,2,3,4,5,6,7\}$ που αποτελείται από ισοπίθανα απλά ενδεχόμενα. Εστω ακόμη τα ενδεχόμενα:

$$A = \{x \in \Omega / |2|x| - 5| > 3\} \text{ και } B = \{x \in \Omega / |x - 5| \leq 1\}$$

B1. Να γράψετε τα ενδεχόμενα A και B με αναγραφή των στοιχείων τους. (μον.8)

B2. Να δείξετε ότι: $P(A) = \frac{1}{2}$ και $P(B) = \frac{3}{8}$. (μον.6)

B3. Να βρείτε την πιθανότητα να πραγματοποιείται μόνο ένα από τα A και B. (μον.5)

B4. Να βρείτε την πιθανότητα $P(A' - B')$. (μον.6)

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Για τους πραγματικούς αριθμούς $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ ισχύει ότι

$$|\alpha - 2| < 1 \text{ και } |\beta - 3| \leq 2$$

1. Να αποδειχθεί ότι $1 < \alpha < 3$. (μον.4)

2. Να αποδειχθεί ότι $1 \leq \beta \leq 5$. (μον.4)

3. Να βρεθεί μεταξύ ποιών αριθμών βρίσκεται η παράσταση $2\alpha - 3\beta$. (μον.4)

4. Να βρεθεί μεταξύ ποιών αριθμών βρίσκεται η παράσταση $\frac{\alpha}{\beta}$. (μον.4)

Γ2. Αν είναι $A = 4 - \sqrt{5}$ και $B = 4 + \sqrt{5}$

1. Να αποδείξετε ότι $A \cdot B = 11$. (μον.3)

2. Να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης $A^2 + B^2$. (μον.3)

3. Να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης $A^3 + B^3$. (μον.3)

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Αν $-1 < x < 2$ να απλοποιηθεί η παράσταση

$A = 5\sqrt{(x-2)^2} - 3\sqrt{(x+3)^2} + \sqrt{x^2 + 4x + 4}$ και να βρείτε τις ακέραιες τιμές της. (μον.5)

Δ2. Αν $(\alpha - 2)^2 + |4\alpha - \beta| + \sqrt{\alpha - \beta + 2\gamma} = 0$ να βρείτε τους α, β, γ . (μον.2)

Δ3. Αν α, β θετικοί αριθμοί να αποδείξετε ότι:

1. $\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} \leq 2 \cdot \sqrt{\frac{\alpha + \beta}{2}}$ (μον.3)

2. $\sqrt{2015} + \sqrt{2016} + \sqrt{2018} + \sqrt{2019} < 4 \cdot \sqrt{2017}$ (μον.3)

Δ4. Θεωρούμε τους θετικούς αριθμούς α και β για τους οποίους ισχύει $\alpha^3 - \beta < \alpha^2\beta - \alpha$.

1. Δείξτε ότι $\alpha < \beta$ (μον.3)

2. Δείξτε ότι $\frac{\alpha + \beta}{2} < \frac{2\alpha + 3\beta}{5}$ (μον.2)

3. Να διατάξετε από τον μικρότερο προς τον μεγαλύτερο

τους αριθμούς $\frac{\alpha}{\beta}, \frac{\beta}{\alpha}, 1$ (μον.2)

4. Να δείξετε ότι $\alpha + \frac{4}{\alpha} \geq 4$ και στη συνέχεια ότι

$$\frac{(\alpha^2 + 4) \cdot (\beta^2 + 4)}{\alpha \cdot \beta} \geq 16$$
 (μον.5)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΥΧΙΑ

Απαντήσεις (ενδεικτικές)

ΘΕΜΑ Α

A1, A2 Θεωρία

A3.

$$1. \left| |\alpha| - |\beta| \right| \leq |\alpha + \beta| \leq |\alpha| + |\beta|$$

$$2. x \in (-\infty, -2] \cup [2, +\infty) \Leftrightarrow |x| \geq 2$$

$$3. P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

$$4. \alpha^3 - \beta^3 = (\alpha - \beta)(\alpha^2 + \alpha\beta + \beta^2)$$

$$5. (\alpha - 2)^2 + (\beta + 3)^2 + (\gamma - 7)^2 = 0 \Leftrightarrow \alpha = 2 \text{ και } \beta = -3 \text{ και } \gamma = 7$$

A4. 1Σ, 2Σ, 3Λ, 4Σ, 5Λ, 6Σ, 7Λ, 8Σ, 9Σ, 10Σ.

ΘΕΜΑ Β

B1.

Απ' την ανίσωση

$$|2|x| - 5| > 3 \Leftrightarrow 2|x| - 5 < -3 \text{ ή } 2|x| - 5 > 3 \Leftrightarrow 2|x| < 2 \text{ ή } 2|x| > 8 \Leftrightarrow$$

$$|x| < 1 \text{ ή } |x| > 4 \text{ και επειδή } x \in \Omega \text{ είναι } x = 0, 5, 6, 7 \text{ άρα } A = \{0, 5, 6, 7\}$$

Επίσης απ' την ανίσωση $|x - 5| \leq 1 \Leftrightarrow -1 \leq x - 5 \leq 1 \Leftrightarrow 4 \leq x \leq 6$ άρα

$$x = 4, 5, 6 \text{ οπότε } B = \{4, 5, 6\}$$

B2.

$$\text{Είναι: } P(A) = \frac{N(A)}{N(\Omega)} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2} \text{ και } P(B) = \frac{N(B)}{N(\Omega)} = \frac{3}{8}$$

B3.

Το ενδεχόμενο να πραγματοποιηθεί ένα μόνο από τα A και B είναι το $(A - B) \cup (B - A) = \{0, 4, 7\}$ γιατί $A - B = \{0, 7\}$ και $B - A = \{4\}$.

$$\text{Η πιθανότητά του είναι: } P((A - B) \cup (B - A)) = \frac{3}{8}$$

B4.

$$\text{Είναι } A' = \{1, 2, 3, 4\}, B' = \{0, 1, 2, 3, 7\} \text{ οπότε } A' - B' = \{4\}.$$

$$\text{Άρα } P(A' - B') = \frac{1}{8}.$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

1. Απ' την $|\alpha - 2| < 1 \Leftrightarrow -1 < \alpha - 2 < 1 \Leftrightarrow 1 < \alpha < 3$.

2. Απ' την $|\beta - 3| \leq 2 \Leftrightarrow -2 \leq \beta - 3 \leq 2 \Leftrightarrow 1 \leq \beta \leq 5$.

3.

$$\left. \begin{array}{l} 1 < \alpha < 3 \\ 1 \leq \beta \leq 5 \end{array} \right\} \begin{array}{l} \cdot (-2) \\ \cdot (-3) \end{array} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} 2 < 2\alpha < 6 \\ -3 \geq -3\beta \geq -15 \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} 2 < 2\alpha < 6 \\ -15 \leq -3\beta \leq -3 \end{array} \right\} \begin{array}{l} (+) \\ (+) \end{array} \Rightarrow -13 < 2\alpha - 3\beta < 3$$

4.

$$\left. \begin{array}{l} 1 < \alpha < 3 \\ 1 \leq \beta \leq 5 \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} 1 < \alpha < 3 \\ 1 \geq \frac{1}{\beta} \geq \frac{1}{5} \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} 1 < \alpha < 3 \\ \frac{1}{5} \leq \frac{1}{\beta} \leq 1 \end{array} \right\} \begin{array}{l} \cdot (-) \\ \cdot (-) \end{array} \Rightarrow \frac{1}{5} < \frac{\alpha}{\beta} < 3$$

Γ2.

1. $A \cdot B = (4 - \sqrt{5}) \cdot (4 + \sqrt{5}) = 4^2 - (\sqrt{5})^2 = 16 - 5 = 11$

2. $A^2 + B^2 = (A + B)^2 - 2AB = 8^2 - 2 \cdot 11 = 64 - 22 = 42$

3. $A^3 + B^3 = (A + B) \cdot (A^2 + B^2 - AB) = 8 \cdot (42 - 11) = 8 \cdot 31 = 248$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

1. Είναι: $A = 5\sqrt{(x-2)^2} - 3\sqrt{(x+3)^2} + \sqrt{x^2 + 4x + 4} =$

$$= 5|x-2| - 3|x+3| + \sqrt{(x+2)^2} = 5|x-2| - 3|x+3| + |x+2| \quad (1)$$

Επειδή $-1 < x < 2 \Rightarrow x - 2 < 0, x + 3 > 0, x + 2 > 0$ και η (1) γίνεται:

$$A = 5(-x + 2) - 3(x + 3) + (x + 2) = -5x + 10 - 3x - 9 + x + 2 = -7x + 3$$

2. Επειδή

$$-1 < x < 2 \xrightarrow{(-7)} 7 > -7x > -14 \xrightarrow{(+3)} 10 > -7x + 3 > -11 \Rightarrow -11 < A < 10$$

Οι ακέραιες τιμές της A είναι : $-10, -11, \dots, 8, 9$

Δ2.

1. Απ' την ισότητα $(\alpha - 2)^2 + |4\alpha - \beta| + \sqrt{\alpha - \beta + 2\gamma} = 0$ συμπεραίνουμε ότι $(\alpha - 2)^2 = 0$ και $|4\alpha - \beta| = 0$ και $\sqrt{\alpha - \beta + 2\gamma} = 0 \Leftrightarrow \alpha = 2$ και $\beta = 8$ και $\gamma = 3$

Δ3.

1. Θα δείξουμε ότι: $\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} \leq 2\sqrt{\frac{\alpha + \beta}{2}} \Leftrightarrow (\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta})^2 \leq \left(2\sqrt{\frac{\alpha + \beta}{2}}\right)^2 \Leftrightarrow$

$$(\sqrt{\alpha})^2 + 2\sqrt{\alpha} \cdot \sqrt{\beta} + (\sqrt{\beta})^2 \leq 4 \cdot \frac{\alpha + \beta}{2} \Leftrightarrow \alpha + 2\sqrt{\alpha} \cdot \sqrt{\beta} + \beta \leq 2(\alpha + \beta) \Leftrightarrow$$

$$\alpha + 2\sqrt{\alpha} \cdot \sqrt{\beta} + \beta \leq 2\alpha + 2\beta \Leftrightarrow \alpha - 2\sqrt{\alpha} \cdot \sqrt{\beta} + \beta \geq 0 \Leftrightarrow$$

$$(\sqrt{\alpha})^2 - 2\sqrt{\alpha} \cdot \sqrt{\beta} + (\sqrt{\beta})^2 \geq 0 \Leftrightarrow (\sqrt{\alpha} - \sqrt{\beta})^2 \geq 0 \text{ που ισχύει.}$$

2. Σύμφωνα με το 1 είναι $\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} \leq 2\sqrt{\frac{\alpha + \beta}{2}}$ (με το = όταν $\alpha = \beta$) άρα:

$$\sqrt{2015} + \sqrt{2019} < 2\sqrt{\frac{2015 + 2019}{2}} \Leftrightarrow \sqrt{2015} + \sqrt{2019} < 2\sqrt{2017} \quad (1) \text{ και}$$

$$\sqrt{2016} + \sqrt{2018} < 2\sqrt{\frac{2016 + 2018}{2}} \Leftrightarrow \sqrt{2016} + \sqrt{2018} < 2\sqrt{2017} \quad (2).$$

Προσθέτοντας τις (1) και (2) κατά μέλη έχουμε:

$$\sqrt{2015} + \sqrt{2016} + \sqrt{2018} + \sqrt{2019} < 4\sqrt{2017}$$

Δ4.

1. Έχουμε:

$$\alpha^3 - \beta < \alpha^2\beta - \alpha \Leftrightarrow \alpha^3 - \alpha^2\beta + \alpha - \beta < 0 \Leftrightarrow \alpha^2(\alpha - \beta) + (\alpha - \beta) < 0 \Leftrightarrow$$

$$(\alpha - \beta) \cdot (\alpha^2 + 1) < 0 \Leftrightarrow \alpha - \beta < 0 \Leftrightarrow \alpha < \beta.$$

2. Θα δείξουμε ότι:

$$\frac{\alpha + \beta}{2} < \frac{2\alpha + 3\beta}{5} \Leftrightarrow 5(\alpha + \beta) < 2(2\alpha + 3\beta) \Leftrightarrow 5\alpha + 5\beta < 4\alpha + 6\beta \Leftrightarrow \alpha < \beta$$

που ισχύει.

3. Αφού $\alpha < \beta \Leftrightarrow \frac{\alpha}{\beta} < 1$ και $\frac{\beta}{\alpha} > 1$. Άρα $\frac{\alpha}{\beta} < 1 < \frac{\beta}{\alpha}$

4. Θα δείξουμε ότι

$$\alpha + \frac{4}{\alpha} \geq 4 \stackrel{(\alpha > 0)}{\Leftrightarrow} \alpha^2 + 4 \geq 4\alpha \Leftrightarrow \alpha^2 - 4\alpha + 4 \geq 0 \Leftrightarrow (\alpha - 2)^2 \geq 0 \text{ που ισχύει.}$$

Έχουμε ότι : $\alpha + \frac{4}{\alpha} \geq 4 \Leftrightarrow \frac{\alpha^2 + 4}{\alpha} \geq 4$ (1) και επομένως και $\frac{\beta^2 + 4}{\beta} \geq 4$ (2)

Με πολλαπλασιασμό των (1) και (2) κατά μέλη έχουμε ότι

$$\frac{(\alpha^2 + 4)(\beta^2 + 4)}{\alpha\beta} \geq 16.$$

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ